

THỰC TRẠNG ĐỘNG CƠ HỌC TẬP MÔN GIÁO DỤC THỂ CHẤT CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ GIAO THÔNG VẬN TẢI (CƠ SỞ THÁI NGUYÊN)

Đặng Quý Quyền⁽¹⁾

Thông tin bài báo:

Ngày nhận bài: 16/04/2026

Ngày phản biện: 25/05/2026

Ngày đăng: 12/06/2026

Tác giả liên hệ:

Đặng Quý Quyền

Email: quyendq@utt.edu.vn

Tập 3, số 4 (2026), trang 117-121

DOI: <https://doi.org/10.64024/upes14231>

Bản quyền © 2026. Bài báo này là công bố Truy cập Mở (Open Access) và được phân phối theo các điều khoản của Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0).

Tóm tắt:

Bằng các phương pháp khoa học, đề tài xác định các yếu tố ảnh hưởng và đánh giá thực trạng động cơ học tập (ĐCHT) môn giáo dục thể chất (GDTC) của sinh viên trường Đại học Công nghệ và Giao thông Vận tải. Đây là cơ sở thực tiễn quan trọng cho việc cải tiến phương pháp tổ chức dạy học môn GDTC nhằm phát triển động cơ học tập đúng đắn cho sinh viên (SV) qua đó góp phần nâng cao chất lượng của công tác GDTC và thể thao trường học.

Từ khóa: Động cơ học tập, giáo dục thể chất, sinh viên, Trường Đại học Công nghệ Giao thông Vận tải.

The Current Status of Learning Motivation toward Physical Education among Students at the University of Transport Technology (Thai Nguyen Campus)

Dang Quy Quyen⁽¹⁾

Article Information:

Received: 16/04/2026

Review date: 25/05/2026

Published: 12/06/2026

Corresponding Author:

Dang Quy Quyen

Email: quyendq@utt.edu.vn

Vol.3, Issue 4 (2026), pp 117-121

DOI: <https://doi.org/10.64024/upes14231>

Copyright © 2026. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0).

Abstract:

Using scientific methods, this study identifies the influencing factors and assesses the current state of learning motivation in physical education among students at the University of Technology and Transport. This provides an important practical basis for improving teaching methods in physical education to develop proper learning motivation in students, thereby contributing to improving the quality of physical education and school sports.

Keywords: Learning motivation; Physical Education; students; University of Technology and Transport.

⁽¹⁾ThS Bộ môn Giáo dục thể chất Trường Đại học Công nghệ Giao thông Vận tải

ĐẶT VẤN ĐỀ

Động cơ học tập là một yếu đặc biệt quan trọng, nó quyết định mục đích và thúc đẩy mọi hoạt động học tập và rèn luyện của người học. ĐCHT giữ một vị trí đặc biệt quan trọng trong việc kích thích, thúc đẩy người học phấn đấu, nỗ lực vươn lên chiếm lĩnh tri thức, rèn luyện kỹ năng để hướng tới thành công.

Để đạt hiệu quả cao, trong quá trình tổ chức các hoạt động giáo dục, hoạt động dạy học thì người dạy cần quan tâm đến phát triển ĐCHT, động cơ tham gia các hoạt động giáo dục cho người học.

Trong lĩnh vực GDTC và thể thao trường học nói chung và cho SV đại học nói riêng thì việc tìm hiểu đặc điểm cá nhân của SV làm cơ sở cho việc phát triển động cơ học tập đúng đắn cho họ là hết sức quan trọng. Đó chính là việc làm cho SV cảm thấy hứng thú, được thỏa mãn và tạo ra thử thách đối với bản thân họ trong các giờ học GDTC và các hoạt động thể thao. Từ đó SV sẽ tự giác, tích cực, chủ động luyện tập, chăm sóc sức khỏe hàng ngày cũng như tích cực, chủ động thực hiện các nhiệm vụ trong giờ học GDTC và các hoạt động thể thao ngoại khóa. Do vậy, chất lượng của công tác GDTC và thể thao trường học sẽ được nâng cao.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Quá trình nghiên cứu sử dụng những phương pháp sau: Phương pháp tổng hợp và phân tích tài liệu; Phương pháp phỏng vấn; Phương pháp điều tra sư phạm; Phương pháp toán học thống kê.

Trong quá trình nghiên cứu, đề tài khảo sát bằng phiếu hỏi 15 giảng viên và 151 SV (71 SV K71 và 80 SV K72 đang học tập môn GDTC tại cơ sở Thái Nguyên) tại thời điểm kết thúc học kỳ 1 NH 2022-2023.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Xác định những yếu tố ảnh hưởng đến động cơ học tập môn GDTC của sinh viên

Động cơ học tập là yếu tố quan trọng, quyết định đến chất lượng, hiệu quả học tập của sinh viên. ĐCHT môn GDTC của sinh viên chịu ảnh hưởng bởi nhiều yếu tố. Do vậy việc nghiên cứu, khảo sát để xác định các yếu tố ảnh hưởng

đến ĐCHT môn GDTC để làm cơ sở cho các nghiên cứu tiếp theo là cần thiết.

Qua nghiên cứu hệ thống cơ sở lý luận và các kết quả nghiên cứu liên quan, đề tài bước đầu xác định động cơ học tập môn GDTC của SV các trường đại học chịu tác động của 5 yếu tố cơ bản sau: Cơ sở vật chất của trường phục vụ cho hoạt động GDTC và thể thao; Phẩm chất, năng lực giảng viên GDTC; Nhận thức của SV về giờ học GDTC và các hoạt động thể thao; Hoạt động thể thao ngoại khóa cho SV; Sự phù hợp, hấp dẫn của chương trình môn học GDTC của nhà trường đối với SV.

Để nâng cao độ tin cậy, làm cơ sở cho các nội dung nghiên cứu tiếp theo, chúng tôi xin ý kiến các nhà chuyên môn GDTC có kinh nghiệm của nhà trường và một số trường đại học lân cận về mức độ phù hợp của các yếu tố tác động đến ĐCHT môn GDTC của SV mà đề tài đã xác định ở trên. Kết quả nghiên cứu này là cơ sở quan trọng để có khảo sát các yếu tố ảnh hưởng này trong các nghiên cứu tiếp theo. Kết quả được tổng hợp ở bảng 1.

Kết quả khảo sát ở bảng 1 cho thấy, các yếu tố ảnh hưởng đến ĐCHT môn GDTC của SV các trường đại học mà đề tài xác định được đa số (86.67% đến 93.33%) giảng viên đánh giá là “hoàn toàn phù hợp” để sử dụng trong thực tiễn công tác GDTC của các trường đại học; chỉ có số ít (6.67%) còn “phân vân” và không có ai phủ nhận các yếu tố ảnh hưởng đến ĐCHT môn GDTC của SV mà đề tài đã xác định.

Như vậy, các yếu tố ảnh hưởng đến ĐCHT môn GDTC của SV mà đề tài lựa chọn bước đầu đủ điều kiện để sử dụng trong các nghiên cứu tiếp theo và là cơ sở để xác định các biện pháp phát triển ĐCHT môn GDTC cho SV.

2. Thực trạng động cơ học tập môn Giáo dục thể chất của sinh viên

Để đánh giá thực trạng ĐCHT của SV, đề tài khảo sát 151 SV bằng phiếu hỏi với 7 nội dung gồm: 1) Nhận thấy rõ vai trò, ý nghĩa của GDTC và thể thao với bản thân; 2) Có cơ thể đẹp để mọi người ngưỡng mộ; 3) Để không thua kém bạn bè; 4) Để có kết quả học tập môn GDTC tốt; 5) Phải tham gia vì là môn học bắt buộc; 6) Mong muốn có sức khỏe tốt để học tập và làm việc tốt hơn; 7) Yêu thích và thấy được năng lực

Bảng 1. Ý kiến đánh giá của giảng viên về mức độ phù hợp của các yếu tố ảnh hưởng đến ĐCHT môn GDTC của sinh viên (n = 15)

TT	Các yếu tố ảnh hưởng đến ĐCHT môn GDTC của SV	Hoàn toàn phù hợp		Ít phù hợp		Phân vân		Không phù hợp	
		m _i	%	m _i	%	m _i	%	m _i	%
1.	Cơ sở vật chất của trường phục vụ cho hoạt động GDTC và thể thao	14	93.33	1	6.67	0	0.00	0	0
2.	Sự phù hợp, hấp dẫn của chương trình môn học GDTC đối với SV	14	93.33	0	0.00	1	6.67	0	0
3.	Chất lượng, năng lực giảng viên GDTC	13	86.67	1	6.67	1	6.67	0	0
4.	Nhận thức của SV đối với hoạt động GDTC và thể thao	14	93.33	0	0.00	1	6.67	0	0
5.	Hoạt động thể thao ngoại khóa cho SV	13	86.67	1	6.67	1	6.67	0	0

bản thân trong hoạt động thể thao. Trong 7 yếu tố này thì yếu tố 1, 6, 7 là ĐCHT bên trong. Yếu tố 2, 3, 4, 5 là ĐCHT bên ngoài. Kết quả khảo sát được tổng hợp tại bảng 2.

Qua bảng 2 cho thấy, việc xác định ĐCHT môn GDTC và tham gia các hoạt động thể thao của SV khá bất định, không rõ ràng. Trong đó nhóm ĐCHT bên ngoài chiếm ưu thế hơn. Cụ thể như sau:

- Đối với các yếu tố thuộc ĐCHT bên ngoài thì lần lượt có 40.40% và 49.67% lựa chọn yếu tố 2 và 3. Đây là các yếu tố bị tác động bởi mọi người xung quanh. Đó là tham gia tập luyện để được người khác ngưỡng mộ (hình thể đẹp) và để không thua kém bạn bè.

- Cũng thuộc ĐCHT bên ngoài nhưng được rất nhiều SV lựa chọn, đó là các yếu tố liên quan đến môn học. Có đến 83.44% SV tham gia tập luyện với mong muốn có kết quả học tập môn GDTC tốt hơn; 98.68% SV tham gia tập luyện vì đây là môn học bắt buộc (có thể hiểu là không có lựa chọn khác).

- Đối với nhóm ĐCHT bên trong, có 48.38% SV tham gia tập luyện với mong muốn có sức khỏe tốt để học tập và làm việc tốt hơn; Chỉ có 29.80% SV tham gia tập luyện do nhận thấy vai trò, ý nghĩa của GDTC và thể thao với bản thân; Tham gia tập luyện do yêu thích và thấy được

năng lực bản thân với hoạt động thể thao chỉ có 27.15% SV lựa chọn.

3. Thực trạng hành vi và mức độ yêu thích của sinh viên đối với các giờ học GDTC và hoạt động thể thao

Qua khảo sát các biểu hiện về mặt hành vi cho thấy, đa số SV chỉ thực hiện tốt các nội dung mang tính bắt buộc như nội quy, quy định của giờ học. Ít SV có những hành vi mang tính tự giác, tích cực, chủ động với các hoạt động trong giờ học GDTC và các hoạt động thể thao do bộ môn và nhà trường tổ chức. Kết quả tổng hợp tại bảng 3.

- Đa số (80.13%) sinh viên được hỏi “chấp hành đầy đủ” nội quy của các giờ học GDTC; có 19.87% “thi thoảng” vi phạm; và không có SV nào trả lời ở mức “thường xuyên vi phạm”.

- Chỉ có 34.44% sinh viên “thường xuyên chú ý” theo dõi hoạt động giảng giải, thị phạm của giảng viên; Phần lớn (52.98%) sinh viên “thỉnh thoảng mới chú ý” và có 12.58% “không bao giờ” để ý đến.

- Đối với hoạt động tập luyện của SV trong giờ học GDTC thì chỉ có 15.89% sinh viên thể hiện sự “tích cực, chủ động”; 57.62% vẫn hoàn thành nhiệm vụ tập luyện nhưng với thái độ “gượng ép”; và có đến 26.49% chỉ “thực hiện một phần cho có”.

Bảng 2. Kết quả khảo sát thực trạng ĐCHT môn GDTC và tham gia hoạt động thể thao của SV Trường Đại học Giao thông Vận tải (cơ sở Thái Nguyên) (n = 151)

TT	ĐCHT môn GDTC và tham gia hoạt động thể thao	Đồng ý		Phân vân		Không đồng ý	
		m _i	%	m _i	%	m _i	%
1	Do nhận thấy rõ vai trò, ý nghĩa của GDTC và TT với bản thân	45	29.80	60	39.74	46	30.46
2	Có cơ thể đẹp để mọi người ngưỡng mộ	61	40.40	50	33.11	40	26.49
3	Để không thua kém bạn bè	75	49.67	55	36.42	21	13.91
4	Để có kết quả học tập môn GDTC tốt	126	83.44	25	16.56	0	0.00
5	Phải tham gia vì là môn học bắt buộc	149	98.68	2	1.32	0	0.00
6	Mong muốn có sức khỏe tốt để học tập và làm việc tốt hơn	73	48.34	74	49.01	4	2.65
7	Do yêu thích và thấy được năng lực bản thân với hoạt động thể thao	41	27.15	65	43.05	45	29.80

Bảng 3. Kết quả khảo sát hành vi của SV với hoạt động GDTC và thể thao (n=151)

TT	Biểu hiện	Mức độ	Kết quả	
			m _i	%
1.	Chấp hành nội quy giờ học GDTC (đúng giờ, trang phục...)	Chấp hành đầy đủ	121	80.13
		Thi thoảng vi phạm	30	19.87
		Thường xuyên vi phạm	0	0.00
2.	Theo dõi GV giảng dạy và thực hiện động tác mẫu.	Thường xuyên chú ý	52	34.44
		Thi thoảng mới chú ý	80	52.98
		Chưa bao giờ chú ý	19	12.58
3.	Thực hiện hoạt động tập luyện trong giờ GDTC	Tích cực, chủ động	24	15.89
		Hoàn thành, gượng ép	87	57.62
		Thực hiện 1 phần cho có	40	26.49
4.	Tập luyện ngoại khóa và tham gia CLB thể thao	Thường xuyên	19	12.58
		Thi thoảng	89	58.94
		Chưa bao giờ	43	28.48
5.	Tìm hiểu kiến thức về thể thao và tuyên truyền, vận động người khác tham gia các hoạt động thể thao	Thường xuyên	13	8.61
		Thi thoảng	44	29.14
		Chưa bao giờ	94	62.25

- Tỷ lệ SV tập luyện thể thao ngoại khóa còn ít. Chỉ có 12.58% SV trả lời “thường xuyên” tập luyện; 58.94% “thi thoảng” mới tập; và có đến 28.48% trả lời “không bao giờ” tập luyện ngoài giờ lên lớp.

- Việc tìm hiểu kiến thức về sức khỏe và thể thao cũng như tuyên truyền, vận động mọi người tham gia các hoạt động thể thao cũng được rất ít SV quan tâm. Chỉ có 8.61% sinh viên

được hỏi “thường xuyên” thực hiện các hành vi này; 29.14% “thi thoảng” thực hiện và có đến 62.25% “chưa bao giờ” thực hiện.

Kết quả khảo sát mức độ yêu thích của SV đối với giờ học GDTC, các hoạt động thể thao của nhà trường cho thấy tỷ lệ SV có biểu hiện yêu thích giờ học GDTC và các hoạt động thể thao do bộ môn và nhà trường tổ chức còn thấp. Kết quả được tổng hợp tại bảng 4.

Bảng 4. Kết quả khảo sát mức độ yêu thích với hoạt động GDTC và thể thao của SV (n=151)

TT	Nội dung	Mức độ	Số lượng	Tỷ lệ %
1.	Các hoạt động tập luyện trong giờ học GDTC	Rất yêu thích	12	7.95
		Yêu thích	39	25.83
		Không thích	100	66.23
2.	Hoạt động thể thao ngoại khóa do bộ môn và nhà trường tổ chức	Rất yêu thích	14	9.27
		Yêu thích	49	32.45
		Không thích	88	58.28

- Trong các giờ học GDTC chính khóa chỉ có 7.95% SV được hỏi trả lời “rất yêu thích”, 25.83% trả lời “yêu thích” và có đến 66.23% trả lời “không thích” các hoạt động trong giờ học.

- Các hoạt động thể thao ngoại khóa do bộ môn và nhà trường tổ chức cũng không được nhiều SV yêu thích. Chỉ có 9.27% trả lời “rất yêu thích”, 32.45% trả lời “yêu thích” và 58.28% sinh viên “không thích”.

KẾT LUẬN

Quá trình nghiên cứu cho thấy, động cơ học tập môn GDTC của SV chưa thực sự tích cực và đúng đắn. Phần lớn SV tham gia học tập, tập luyện chủ yếu do yêu cầu bắt buộc của chương trình đào tạo, trong khi động cơ tự thân nhằm nâng cao sức khỏe, phát triển thể chất và hoàn thiện bản thân còn hạn chế. Về mặt hành vi, đa số SV thực hiện tốt các nội dung mang tính bắt buộc như chấp hành nội quy, quy định của giờ học; tuy nhiên, tỷ lệ SV thể hiện tính tự giác, tích cực và chủ động trong học tập, tập luyện cũng như tham gia các hoạt động thể thao do bộ môn và nhà trường tổ chức còn thấp. Bên cạnh đó, mức độ yêu thích và hứng thú của SV đối với giờ học GDTC và các hoạt động thể thao ngoại khóa chưa cao, phản ánh nhu cầu cần có các giải pháp phù hợp nhằm nâng cao động cơ học tập, tăng cường sự tham gia tích cực và hình thành thói quen rèn luyện thể chất thường xuyên cho sinh viên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Phan Thị Tố Anh (2016). “Động cơ học tập của sinh viên Trường Đại học Công nghiệp

Thành phố Hồ Chí Minh”, *Tạp chí Giáo dục* (số đặc biệt tháng 11, tr 135-139)

2. Lê Thị Bùng và các tác giả (2008), *Những thuộc tính tâm lý điển hình của nhân cách*, NXB ĐH Sư phạm.

3. Nguyễn Bá Châu (2018), “Nghiên cứu thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến động cơ học tập của sinh viên Trường Đại học Hồng Đức”, *Tạp chí Giáo dục* (số đặc biệt 6/2018, tr 147-150).

4. Nguyễn Văn Cường (2014), *Lý luận dạy học hiện đại*, NXB Đại học sư phạm Hà Nội.

5. Nguyễn Thanh Dân, Đoàn Văn Điều (2013), “Động cơ học tập của sinh viên Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh”, *Tạp chí Khoa học Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh* (số 48, tr 178-184).